

1. OPĆE INFORMACIJE			
1.1. Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Tomislav Kovač	1.6. Godina studija	3. FTS / TRZ Zim. sem.
1.2. Naziv kolegija	Religija i nasilje	1.7. Bodovna vrijednost (ECTS)	3
1.3. Suradnici		1.8. Način izvođenja nastave (broj sati P+V+S+e-učenje)	30P+V
1.4. Studijski program (prijediplomski, diplomski, integrirani)	prijediplomski	1.9. Očekivani broj studenata na kolegiju	15
1.5. Status kolegija	izborni	1.10. Razina primjene e-učenja (1, 2, 3 razina), postotak izvođenja kolegija <i>on line</i> (maks. 20%)	1
2. OPIS KOLEGIJA			
2.1. Ciljevi kolegija	Proučiti odnos religije i nasilja, mjesto i ulogu nasilja u religiji, kao i podrijetlo i forme nasilja. Upoznati glavne mehanizme i razloge zbog kojih religijski čimbenik, unatoč načelno miroljubivom i nenasilnom karakteru religije, biva uvijek iznova, tijekom povijesti kao i danas, uvučen u oružane sukobe i druge oblike nasilja.		
2.2. Uvjeti za upis kolegija i ulazne kompetencije potrebne za kolegij	Zanimanje za sadržaj predmeta i dostatno poznavanje opće povijesti i povijesti religija.		
2.3. Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij pridonosi	<ul style="list-style-type: none"> • Samostalno, znanstveno utemeljeno, religijski i teološki prosuđivati cjelokupne stvarnosti; • interdisciplinarno surađivati na području humanističkih i društvenih znanosti na studijskoj, znanstvenoj i istraživačkoj razini; • prepoznati i objasniti pravilne i nepravilne načine zaključivanja te argumentirano i kritički raspravljati o filozofijskim i teološkim temama; • primjereno primijeniti metodologije znanstvenoga rada u izradbi pisanih radova; • koristiti se stručnom literaturom na hrvatskom i jednom svjetskom jeziku. 		
2.4. Očekivani ishodi učenja na razini kolegija (4-10 ishoda učenja)	<p>Studenti će biti sposobni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizirati i objasniti mjesto i ulogu religije u ljudskoj povijesti kao i u suvremenom sekularnom i globaliziranom svijetu; 2. prepoznati i protumačiti podrijetlo i mehanizme nasilja u ljudskom životu, religiji, društvu i svijetu; 3. analizirati relevantne tekstove i izložiti stav velikih religijskih tradicija spram nasilju, kao i njihovo učenje o miru i nenasilju; 4. izgrađivati kulturu mira, pomirenja i nenasilnog rješavanja sukoba u (post)konfliktnim kontekstima. 		
2.5. Sadržaj kolegija detaljno razrađen prema satnici nastave	<ul style="list-style-type: none"> - Definiranje pojmova: religija, mir, nasilje i nenasilje. (2 sata) - Oblici nasilja: fizički, moralni, psihološki, emocionalni, društveni, ideološki, ratni itd. 4 sata) - Antropološki korijeni nasilja, s posebnim osvrtom na mimetičku teoriju Renée Girarda (4 sata) - Učenje velikih religijskih tradicija svijeta (hinduizam, budizam, židovstvo, kršćanstvo, islam) o ratu i miru, nasilju i nenasilju: komparativni pristup, uz čitanje i analizu tekstova (10 sati); - Mjesto i uloga religije u sukobima na regionalnoj i svjetskoj razini. (4 sata) - Mirotvorstvo i nenasilne metode rješavanja sukoba (uz primjere i praktične vježbe). (6 sati) 		
2.6. Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☐ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava	☒ samostalni zadaci ☒ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)	2.7. Komentari:
2.8. Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave, čitanje obvezne literature i upoznavanje s preporučenom		

	literaturom, aktivno sudjelovanje u raspravama i vježbama tijekom predavanja, pismeni i / ili usmeni ispit.					
2.9. Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti kolegija</i>):	Pohađanje nastave	1	Istraživanje		Projekt	
	Eksperimentalni rad		Referat		(Ostalo upisati)	
	Praktični rad	0,5	Seminarski rad		(Ostalo upisati)	
	Esej		Usmeni ispit	1,5	(Ostalo upisati)	
	Kolokvij		Pisani ispit	X	(Ostalo upisati)	
2.10. Ocjenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	<p>- Praćenje redovite prisutnosti studenata na nastavi i njihovu uključenosti u raspravama i vježbama.</p> <p>- Vrednovanje i ocjenjivanje studenata na konačnom (usmenom ili, iznimno, pismenom) ispitu, na temelju njihova znanja stečenog čitanjem obvezne literature i upoznavanjem s preporučenom literaturom.</p> <p>Mogućnost pisanja završnog rada umjesto završnog ispita.</p>					
2.11. Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov			Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija	
	GIRARD, René, <i>Nasilje i sveto</i> , Novi Sad, Književna zajednica Novog Sada, 1990.			2		
	JUKIĆ, Jakov, <i>Lica i maske svetoga. Ogledi iz društvene religiologije</i> , Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1997., str. 217-281 (poglavlje: Rat i religija).			5		
	NIKIĆ, Mijo – MARJANOVIĆ, Marijana (ur.), <i>Religije i nasilje, zbornik radova interdisciplinarnog i interkonfesionalnog simpozija održanog u Zagrebu 17. listopada 2014.</i> , Zagreb, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 2015. (Članak po izboru)			3		
	SCHILLEBECKX, Edward, Religija i nasilje, u: <i>Concilium</i> , 33 (1997.), br. 4., str. 565-578.			2		
2.12. Dopunska literatura (u trenutku prijave prijedloga studijskoga programa)	<p>AJDUKOVIĆ, Marina – Pečnik, Nina, <i>Nenasilno rješavanje sukoba</i>, Zagreb, Alinea, 1993.</p> <p>BARUNČIĆ PLETIKOSIĆ, Julija, <i>Katolička crkva u Hrvatskoj i Domovinski rat 1991.-1995. - stavovi, djelovanje, stradanja</i>, Zagreb, Glas Koncila – Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata, 2017.</p> <p>CANDIARD, Adrien, <i>Fanatizam. Kad religija oboli</i>, Zagreb, Verbum, 2025.</p> <p>DUVNJAK, Neven, Katolička crkva i izazov rata – hrvatska kušnja, u: <i>Društvena istraživanja</i>, 10 (2001), 1/2, str. 85-102.</p> <p>GAŠPAR, Nela, Nasilje među religijama i “memoria passionis”. Međureligijski dijalog umjesto nasilja, u: <i>Riječki teološki časopis</i>, 16 (2008.), br. 2., 413-430.</p> <p>GOSS-MAYR, Jean – HILDEGARD, <i>Evandjelje i borba za mir. Seminar za uvođenje u evanđeosko nenasilje i u metode nenasilnog djelovanja</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost – Provincijalat Franjevac trećoredaca, 1993.</p> <p>GRUBIŠIĆ, Ivan (prir.), <i>Konfesije i rat. Zbornik radova Međunarodnoga znanstvenog skupa održanog u Splitu od 2. do 4. prosinca 1993.</i>, Split, Centar za religijska istraživanja – Hrvatska akademska udruga, 1995.</p> <p>JANKOVIĆ, Josip, <i>Sukob ili suradnja</i>, Zagreb, Alinea, 1993.</p> <p>KARLSSON, Ingmar, <i>Vjera, teror i tolerancija. Eseji o religiji i politici</i>, Tuzla, Hamidović, 2005.</p> <p>KÜNG, Hans i dr., <i>Kršćanstvo i svjetske religije. Uvod u dijalog s islamom, hinduizmom i budizmom</i>, Zagreb, Naprijed, 1994.</p> <p>MAALOUF, Amin, <i>U ime identiteta. Nasilje i potreba za pripadnošću</i>, Zagreb, Prometej, 2002.</p> <p>MARDEŠIĆ, Željko, <i>Svjedočanstva o mirotvorstvu</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2002.</p>					

	<p>MAROS, Zorica, <i>Nasilje u etničkim sukobima. Etika otpora, odgovornosti i oprosta</i>, Sarajevo, Katolički bogoslovni fakultet – Zagreb, Glas Koncila, 2018.</p> <p>MATKOVIĆ-VLAŠIĆ, Liljana, <i>Blago mirotvorcima. Glas vapijućeg u pustinji</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2018.</p> <p>MÜLLER, Jean-Marie, <i>Strategija nenasilnog djelovanja</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1986.</p> <p>Nasilje kroz prizmu religije i umjetnosti, u: <i>Riječi teološki časopis</i>, 16 (2008.) 2. [Tematski broj. Radovi sa znanstvenog simpozija održanog 29. veljače i 1. ožujka 2009. u Rijeci.]</p> <p>RIES, Julien, <i>Čovjek traži Boga. Put religijske antropologije</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2016.</p> <p>ŠARČEVIĆ, Ivan, Pluralizam i univerzalnost patnje. Pretpostavke međureligijskog dijaloga, u: <i>Bogoslovska smotra</i>, 73 (2003.) 2/3, 433-453.</p> <p>TERRIN, Aldo Natale, <i>Uvod u komparativni studij religija</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 2006., 155-164 (poglavlje: Nenasilje u istočnjačkim religijama).</p> <p>TOMANIĆ, Milorad, <i>Srpska crkva u ratu i ratovi u njoj</i>, Beograd, Medijska knjižara krug, 2001.</p> <p>WINK, Walter, <i>Isus i nenasilje. Treći način</i>, Osijek, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava, 2005.</p> <p>ZEČEVIĆ, Jure, Ekumenizam, međureligijski dijalog i mirotvorstvo, u: <i>Riječki teološki časopis</i>, 8 (2000.) 1, 193-204.</p>
2.13. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija	
2.14. Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	